

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosci/150488,Prezentacja-wystawy-plenerowej-Stefan-Wyszynski-Pultusk-15-wrzesnia30-pazdzierni.html>
19.04.2024, 23:06

Prezentacja wystawy plenerowej „Stefan Wyszyński” - Pułtusk, 15 września-30 października 2021

Do końca października 2021 r. na terenie parku Domu Polonii – Zamek Pułtusk można oglądać biograficzną wystawę elementarną „Stefan Wyszyński”, przygotowywaną przez Biuro Edukacji Narodowej IPN.

Wśród patronów 2021 roku, wybranych uchwałami Sejmu i Senatu, znalazł się kardynał Stefan Wyszyński, który w historii Polski zapisał się jako Prymas Tysiąclecia. 28 maja 2021 r. przypadła 40. rocznica śmierci prymasa, a 3 sierpnia – 120. rocznica urodzin.

Od 3 sierpnia 1924 r. pełnił posługę kapłańską, którą łączył z działalnością społeczną i naukową. Od 1942 r. był kapłanem i konspiracyjnym wykładowcą w Zakładzie dla Niewidomych w Laskach, a w trakcie powstania warszawskiego był także kapłanem zgrupowania AK „Kampinos”. W 1946 r. papież Pius XII mianował go biskupem ordynariuszem diecezji lubelskiej. Dwa lata później został podniesiony do godności arcybiskupa metropolity warszawsko-gnieźnieńskiego, prymasa Polski, a 12 stycznia 1953 r. otrzymał kapelusz kardynalski.

Był inicjatorem listu do rządu, który przeszedł do historii pod nazwą Non possumus, wyrażającego stanowczy sprzeciw Episkopatu Polski wobec postępowania władz komunistycznych. Reakcją było aresztowanie prymasa 25 września 1953 r. i przetrzymywanie do jesieni 1956 r. Napisał wtedy słynny tekst Jasnogórskich Ślubów Narodu, złożonych 26 sierpnia 1956 r. na Jasnej Górze przy udziale miliona wiernych.

Przez 9 lat prowadził duchową Wielką Nowennę, przygotowującą nas do obchodów Millenium Chrztu Polski w 1966 r. Wielotysięczne uroczystości religijne odbywały się w całym kraju, a ich kulminacja od 2 do 4 maja 1966 r. na Jasnej Górze w Częstochowie zgromadziła blisko 2 miliony Polaków. W żadnym innym państwie bloku sowieckiego nie doszło do manifestacji religijnych na taką skalę, związanych również z dążeniami niepodległościowymi. Rok wcześniej, w 1965 r. kardynał Wyszyński był jednym z inicjatorów listu biskupów polskich do biskupów niemieckich, ostro potępianego w oficjalnej propagandzie PRL. W latach 1980–1981, mimo pogarszającego się stanu zdrowia, starał się pełnić rolę pośrednika w negocjacjach pomiędzy władzami komunistycznymi a „Solidarnością”.

Prymas Polski kardynał Stefan Wyszyński zmarł 28 maja 1981 r. w Warszawie. Spoczął w katedrze św. Jana, a jego pogrzeb stał się wielką manifestacją narodową. 3 maja 1994 r. Prymas Tysiąclecia został pośmiertnie odznaczony Orderem Orła Białego.

Autor wystawy: Artur Kołęda.

Recenzja: dr hab. Rafał Łatka.

Korekta: dr Magdalena Baj.

Koncepcja graficzna serii: Paulina Żak.

Skład: Szymon Węglowski.

Koloryzacja zdjęć: Mikołaj Kaczmarek.

Fotografie ze zbiorów: Agencji Fotograficznej East News, Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej (AIPN), Archiwum Instytutu Prymasowskiego Stefana Kardynała Wyszyńskiego (AIPSKW), Centrum Życia i Rodziny, Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC), domeny publicznej i zbiorów prywatnych.

Do pobrania

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/wystawy/biografie-elementarne/137399,Stefan-Wyszynski.html>